Dosarul nr. 5r-158/2025
4-25056652-48-5r-24042025

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

16 octombrie 2025 mun. Străşeni

Judecătoria Străşeni, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul Iana Talmaci
Grefier Marina Strîmbanu

a judecat în şedinţa de judecată publică contestaţia depusă de Boțan Vasile împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție emis în baza art. 47 [1] alin. (1) Cod Contravențional și a deciziei de sancționare din 10.04.2025,-

a constatat:

La 10.04.2025 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție Seria nr. MAI06 *****de către agentul constatator Tanase Ion în privința lui Boțan Vasile și în baza art. 47 [1] alin. (1) fiind aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 u. c. ce constituie suma de 25 000 lei.

Procesul verbal cu privire la contravenție a fost contestat de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional la 22 aprilie 2025.

Astfel, menționează că la data de 10.04.2025 în s. Bravicea, r-nul Călărași agentul constatator ar fi stabilit precum că contravenientul ar fi implicat în contravenția de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumul constituțional și alegerile prezidențiale din 20.10.2024. Se invocă faptul precum că el ar fi acceptat o sumă de bani prin intermediul aplicației bancare PSB pentru a exercita votul în anumit fel, în favoarea unui bloc politic. El a luat cunoștință cu procesul-verbal la data de 10.04.2025. Pentru aceste presupuse fapte,, i s-a aplicat amendă semnificativă.

A menționat că nu recunoaște vina și nu este de acord cu procesul-verbal și deciziei de sancționare, considerând că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legale și în contradicție totală cu circumstanțele de fapt.

A indicat că, tot procesul a durat în regim de urgență maximă, iar agentul constatator, a examinat procesul efectiv în lipsa sa, nu a explicat drepturile și obligațiile, nu a asigurat dreptul la apărare a contravenientului, nu a asigurat, după caz, serviciile unui interpret, nu a explicat esența faptei imputate și nu a prezentat nici o probă care ar confirma acest fapt, a întocmit procesul verbal cu grave erori de conținut, a amenințat cu probele și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere. În tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supus unui tratament umilitor și degradant, fapt care l-a afectat atât pe el cât și întreaga familie.

În conformitate cu art. 5 și art. 9 Cod contravențional, Boțan Vasile a fost sancționat potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o. Temei de încetare a procesului contravențional constituie inexistența faptului contravențional, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 Cod contravențional.

Conform art. 374 și art. 425, menționează că, această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea a prevederilor art. 425 și 442 alin. (1) Cod contravențional, ori în situația respectivă

este dificil de stabilit, care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul-verbal contravențional. Tote omisiunile apreciate, în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată. Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute la art. 443 Cod contravențional. Lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul verbal atrage nulitatea acestuia. Procesul verbal contravențional s-a întocmit cu grave erori de formă și conținut. Unul din elementele de bază ale procesului verbal este: locul și timpul săvârșirii faptei contravenționale. Agentul constatator nu a indicat exact locul și timpul sau perioada comiterii faptei contravenționale.

Potrivit Curții Europene, încălcările în lege, comise cadrul procesului nu trebuie reparate în detrimentul persoanei trase la răspundere contravențională. Agentul constatator, care era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta și pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a acestuia cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale. Agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientului.

A menționat că, prin decizia de sancționare, Boțan Vasile ar fi acceptat personal bani pentru a exercita într-un mod anume votul la alegeri. Aceste concluzii sunt false și abuzive, nu există nici o probă a faptului cine anume i-a dat banii, care persoană fizică. O aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenției. Nu este menționat timpul acceptării banilor. Nu este probat, care a fost scopul transferului bănesc. Nu este probat faptul, dacă acești bani au ajuns anume la Rusu Ion și dacă au fost ridicați. Nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară, un mesaj de la o aplicație bancară și alegerile. Nu este probată acceptarea participării la alegeri din interes material. Nu este probat faptul că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri. Nu este răsturnată ipoteza unei simple donații sau unui simplu transfer bancar.

Unica pretinsă probă a poliției, ar fi o oarecare listă precum că există un mesaj de la o bancă străină pe un număr de telefon, precum că ar fi existat un transfer, date care nici nu au fost verificate corespunzător. Dar nici aceste pretinse probe nu au fost prezentate. Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe niște constatări subiective personale ale agentului constatator. Mai mult, la decizie nu a fost anexat nici un material probator, care ar demonstra componența contravenției de la art. 47/1 Cod contravențional. Agentul constatator a admis un grav abuz în acest sens, aplicând o sancțiune pentru o faptă care nu constituie elemente constitutive ale contravenției.

În ordinea celor menționate, se reține că, existența faptei contravenționale și comiterea acestei cu vinovăție, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil. Se constată că în speță, prezumția de nevinovăție de care se bucură acuzatul nu a fost răsturnată.

Prin urmare, deoarece procesul verbal este lovit d nulitate, în lipsa probelor care să demonstreze existența faptei contravenționale și a comiterii ei de către Boțan Vasile și că prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, consideră că procesul contravențional urmează a fi încetat în legătură cu nulitatea acestuia și anulată decizia de sancționare, din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la art. 240 alin. (1) Cod contravențional.

La 14.07.2025 Inspectoratul de Poliție Călărași a depus referință, prin care a solicitat că, respingerea ca fiind nefondată contestația depusă de Boțan Vasile. Menținerea fără modificare a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 *****întocmit de către reprezentantul

agentului constatator din cadrul IP Călărași Tanase Ion în baza art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional.

În motivarea referinței a indicat, la data de 10.04.2025 agentul constatator din cadrul IP Călărași, Tănase Ion a întocmit procesul-verbal cu pricire la contravenție seria MAI06 *****pe faptul că, Boțan Vasile în perioada electorală 2024, aflându-se în s. Bravicea a pretins și a acceptat instalarea în telefonul mobil personal a aplicației PSB Bank din Federația Rusă pentru ulterioara recepționare a mijloacelor financiare în vederea exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului din 20.10.2024.

Astfel, prin acceptarea personală a mijloacelor bănești în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susținut de către Blocul politic ,,Victoria-Pobeda" la care i se va indica, Boțan Vasile a comis contravenția prevăzută de art. 47/1 Cod contravențional – coruperea electorală pasivă cu indici calificativi – pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un aligator a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune. Prin decizia agentului constatator din 10.04.2025 contravenientul a fost stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 500 u.c. în sumă de 25 000 lei.

La data de 22.04.2025 contravenientul Boțan Vasile a înaintat organului competent contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 *****din 10.04.2024 și deciziei agentului constatator.

Agentul constatator Tănase Ion a solicitat respingerea contestației depuse de Boțan Vasilee, și menținerii procesului-verbal nr. MAI06 *****din 10.04.2025.

În ședința de judecată contravenientul Boțan Vasile nu s-a prezentat, dar fiind prezent avocatul acestuia, Budu Pavel, care a susținut contestația depusă, solicitând admiterea acestei și anularea procesului verbal contravențional și a deciziei de sancționare.

Studiind materialele cauzei contravenționale, audiind poziția participanților la proces instanța de judecată în raport cu circumstanțele de fapt și de drept relevante speței ajunge la concluzia privind necesitatea admiterii contestației, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

În concordanță cu art. 7 al Codului contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 8 alin. (2) Cod Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform prevederilor art. 10 Cod contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârșită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Pentru a se constata existenta unei fapte contravenţionale şi, implicit, pentru a se antrena răspunderea contravenţională a unei persoane este necesar a se dovedi comportamentul ilicit al acesteia, prin întrunirea cumulativă a laturii obiective şi a celei subiective a contravenţiei, cu atât mai mult cu cât Curtea Europeana a Drepturilor Omului a decis includerea contravenţiilor, ca regulă, în materia penală.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional, contravenţia se săvârșește cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârșită cu intenţie dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârșită din imprudenţă dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

Potrivit art. 375 alin. (3) Cod Contravențional, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Potrivit art. 378 alin. (1) Cod Contravențional, în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

În conformitate cu art. 440, alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Potrivit art. 441, alin. (1) Cod contravențional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei; b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31; c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepţia cazului de reabilitare a acesteia; d) pentru acelaşi fapt şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie/hotărâre definitivă; e) pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală; f) nu este identificat făptuitorul şi/sau termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat; g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activităţii de întreprinzător şi nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

Potrivit art. 442, alin. (1) din același act normativ, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În baza art. 443, alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din

buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

Conform art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Conform art. 448, alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1], alin. (8).

Alineatul (4) și (8) al aceluiași articol prevede că, contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. […] Pentru contestaţia depusă împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În temeiul art. 461 din același cod, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

Conform art. 462, alin. (4) Cod contravențional, partea descriptivă [a hotărârii judecătorești] cuprinde: a) circumstanţele constatate în judecarea cauzei; b) probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor; c) norma contravențională pe care se întemeiază soluționarea cauzei.

În sensul art. 462, alin. (5) din Codul contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii: a) încetarea procesului contravenţional; sau b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată și, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Potrivit art. 6, § 1 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Instanța reține că, la 10.04.2025, a fost întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 *****, pe semnele contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional în privința lui Boțan Vasile fiind consemnat : la rubrica Locul săvârșirii – s. Bravicea, timpul săvârșirii – ”perioada electorală 2024,,; Fapta săvârșită – ”În perioada electorala 2024” prin intermediul aplicației mobile BSP a primit mijloace financiare care nu i se cuvin în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor din 2024 în favoarea unui candidat politic înregistrat și la referendum republican.

În cazul de faţă, agentul constatator acuză contravenientul în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional – pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Procesul-verbal contravențional sus-nominalizat a fost întocmit în prezența persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional – Boțan Vasile, iar contestația a fost înregistrată la IP Călărași la data de 22.04.2025.

Prin urmare, la depunerea prezentei contestații termenul legal prevăzut de art. 448, alin. (1) Cod contravențional – 15 zile de la data emiterii deciziei agentului constatator – a fost respectat.

În legislaţia Republicii Moldova, ca și în cea a altor state europene, contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în sfera cauzelor penale. Astfel, pentru materia contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, prin care și prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţie (cauza *Ziliberberg vs. Moldova*, 1 februarie 2005, § 33; cauza *Fomin vs. Moldova*, 11 octombrie 2011, § 18 etc.).

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată constată că temeiurile de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Condiţiile de formă și fond pentru procesul-verbal cu privire la contravenţie sunt prezentate în art. 443 din Codul contravenţional, iar pentru decizia asupra cauzei contravenționale – în art. 447[1] din Codul contravențional.

Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie și a deciziei asupra cauzei contravenționale cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea lor valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care au fost întocmite. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 și 447[1] din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, dar și la adoptarea deciziei asupra cauzei contravenționale, prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Cu toate acestea, doar încălcările stipulate la art. 445, alin. (1) Cod contravențional determină automat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție/ a deciziei asupra cauzei contravenționale, cele indicate la art. 445, alin. (2) Cod contravențional pot determina nulitatea actului procesual doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

În textul contestației Boțan Vasile a menționat că, procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu încălcarea art. 443 Cod contravențional și anume faptul că agentul constatator nu a indicat exact locul și timpul sau perioada comiterii faptei contravenționale.

La caz, instanța examinând procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 *****din 10.04.2025, a stabilit că, acesta nu corespunde prevederilor art. 443 alin. (1) lit.) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

În consecință, instanța constată că de către agentul constatator nu a fost efectuată o individualizare a locului şi timpul săvârșirii faptei contravenționale.

Instanța constată că, prin Hotărârea Parlamentului nr. 122 din 16.05.2024, publicată în *Monitorul Oficial* la 21.05.2024, a fost stabilită data de 20 octombrie 2024 pentru desfășurarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. Totodată, prin Hotărârea Parlamentului nr. 121 din 16.05.2024, aceeași zi a fost declarată dată pentru desfășurarea referendumului republican constituțional, ceea ce demonstrează voința legislativului de a organiza concomitent două scrutine de importanță constituțională majoră.

Potrivit art. 1 din Codul electoral, noțiunea de „perioadă electorală” este definită ca intervalul de timp cuprins între data intrării în vigoare a actului prin care se stabilește scrutinul și data confirmării rezultatelor de către organele competente, însă cu mențiunea expresă că aceasta nu poate depăși durata maximă de 120 de zile. De asemenea, aceeași normă legală statuează că data exactă a începerii perioadei electorale se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, organul cu competență exclusivă în administrarea și supravegherea procesului electoral.

Or, raportând prevederile legale la situația de fapt, este evident că perioada electorală aferentă alegerilor prezidențiale și referendumului constituțional programate pentru 20.10.2024 nu putea depăși termenul de 120 de zile anterior datei scrutinului. Calculând înapoi acest interval de 120 de zile de la data stabilită a alegerilor, se ajunge la data de 22.06.2024.

Prin urmare, instanța reține că perioada electorală pentru scrutinele din 20 octombrie 2024 a început să curgă de la 22 iunie 2024, acest moment constituind punctul de referință temporal pentru aplicarea tuturor normelor legale incidente, inclusiv în ceea ce privește drepturile și

obligațiile competitorilor electorali, restricțiile privind finanțarea și publicitatea politică, precum și competențele autorităților electorale.

Conform art. 47[1] Cod contravențional *(în vigoare începând cu 15.08.24)* (1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale. (2) Sub incidența prevederilor alin. (1) din prezentul articol nu cad bunurile indicate la art. 181[1] alin. (3) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002. (3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) este liberată de răspundere contravențională dacă s-a autodenunțat și/sau a contribuit activ la descoperirea ori la contracararea săvârșirii faptei de corupere electorală.

Instanța constată că textul de incriminare prevăzut la art. 47[1] Cod contravențional, care reglementează sancționarea faptelor de finanțare ilegală în perioada electorală, a fost introdus în legislația contravențională abia la **15.08.2024**, dată de la care asemenea acțiuni au început să constituie contravenție. Înainte de această dată, comportamentele respective nu erau sancționabile, nefiind tipizate ca fapte ilicite.

Pe de altă parte, prin aplicarea dispozițiilor art. 1 Cod electoral, instanța reține că perioada electorală aferentă alegerilor prezidențiale și referendumului din 20.10.2024 a început să curgă de la **22.06.2024**.

Raportând aceste repere normative la procesul-verbal contestat, instanța constată că agentul constatator a indicat generic drept moment al săvârșirii faptei „perioada electorală 2024”, fără a preciza data exactă sau intervalul concret în care presupusa faptă ar fi avut loc. O asemenea omisiune este de esența legalității actului constatator, întrucât pentru determinarea caracterului contravențional al conduitei imputate este necesară verificarea concomitentă a două condiții cumulative: ca fapta să fie comisă **după începutul perioadei electorale** (22.06.2024) și **după intrarea în vigoare a normei contravenționale** (15.08.2024).

În lipsa indicării unei date certe a săvârșirii, instanța nu poate stabili dacă presupusa faptă a avut loc într-un interval în care dispozițiile art. 47[1] Cod contravențional erau efectiv aplicabile, ceea ce pune sub semnul întrebării temeinicia și legalitatea sancțiunii aplicate.

Prin urmare, instanța reține că procesul-verbal este viciat prin lipsa unui element esențial – indicarea exactă a datei săvârșirii contravenției – iar sancțiunea aplicată nu poate fi menținută, întrucât nu este cert dacă fapta a fost comisă într-o perioadă în care aceasta era prevăzută și sancționată de lege.

Totodată, nu au fost reflectate circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

În sensul descrierii elementelor constitutive ale faptei prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, instanța reține că, *obiectul juridic special* al acesteia constă în relațiile sociale privind exercitarea corectă și liberă a drepturilor electorale, în conformitate cu principiile democratice și legile electorale. Aceste relații sunt ocrotite de lege în scopul prevenirii oricărei forme de corupere a alegătorului și pentru asigurarea integrității procesului electoral.

Latura obiectivă constă în acțiunea materială: pretinderea, acceptarea sau primirea de bunuri, servicii, privilegii ori avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin alegătorului, cu scopul influențării exercitării (sau neexercitării) unui drept electoral.

Instanța reține că descrierea faptei imputate contravenientului este lacunară și lipsită de elementele concrete indispensabile pentru individualizarea exactă a conduitei pretins ilicite. În

actul de constatare s-a menționat doar, într-o formulare generală, că persoana „a primit mijloace financiare în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor în favoarea unui candidat politic înregistrat și la referendumul republican”, însă nu s-a indicat cuantumul mijloacelor bănești pretins primite, identitatea persoanei sau entității de la care ar proveni aceste sume, scopul specific pentru care acestea ar fi fost acordate și contextul electoral concret în care destinatarul urma să-și exercite dreptul de vot.

O asemenea descriere stereotipă, care reproduce aproape literal conținutul normei de incriminare, fără a particulariza fapta la circumstanțele concrete ale cauzei, nu satisface exigențele prevăzute de **art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional**, potrivit cărora procesul-verbal trebuie să cuprindă descrierea detaliată a faptei contravenționale, cu menționarea tuturor circumstanțelor esențiale. Lipsa unor astfel de elemente esențiale pune instanța în imposibilitatea de a verifica materialitatea faptei și de a aprecia temeinicia încadrării juridice efectuate de agentul constatator.

În accepțiunea instanței, simpla preluare a sintagmelor normative nu constituie o caracterizare factică a conduitei pretinse, ci reprezintă o formalitate golită de conținut probator și juridic, care afectează grav legalitatea procesului-verbal. Prin urmare, actul constatator apare ca fiind întocmit cu încălcarea cerințelor de fond impuse de lege, viciu ce atrage nulitatea acestuia.

Așa cum se arată în cuprinsul normelor legale, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă actul probator al săvârșirii unei contravenţii. El trebuie să conţină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanţa de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravenţională a unei persoane.

Prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenţionale, se aduce atingere prezumţiei de nevinovăţie de care trebuie să beneficieze persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, iar descrierea insuficientă a faptei contravenționale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului verbal se cauzează o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului verbal cu privire la contravenţie.

De asemenea, caracterul efectiv al prezumţiei de nevinovăţie impune obligaţia instituirii unor garanţii legale și de ordin practic, cum ar fi descrierea concretă a faptei contravenţionale.

În consecință, instanța atestă, lipsa unor probe obiective prezentate în sprijinul învinuirii, atâta timp, cât aceasta se referă la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional – coruperea electorală pasivă, acuzarea axându-se pe considerente și opinii contradictorii.

La fel, instanța de judecată reține că, nu a fost demonstrată de către agentul constatator, existența unei cereri, acceptării sau primirii de bunuri ori avantaje, nefiind stabilit și pretinsul scop electoral concret, or probele prezentate de către agentul constatator la materialele cauzei nu dovedesc cert vinovăția lui Boțan Vasile, iar simplul fapt că acesta este alegător nu atrage automat răspunderea, dacă nu sunt întrunite celelalte elemente – acțiune și scop.

Forma de vinovăție este intenția directă, adică conștientizarea faptului că avantajul primit nu i se cuvine, acceptarea lui cu scopul de a vota, sau de a nu vota.

Instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare a faptului de către agentul constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului –

neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

În consecință, instanța a stabilită că, pentru demonstrarea vinovăției persoanei, agentul constatator nu a prezentat instanței nici o probă convingătoare, cu excepția procesului verbal cu privire la contravenție, care la fel a fost încheiat cu încălcarea normelor imperative ale Codul Contravențional, care ar fi demonstrat comiterea de către Boțan Vasile a contravenției imputate, nefiind prezentate astfel de probe nici în ședința de judecată.

Totodată, se reține că, încheierile judecătorului de instrucție pe marginea cauzei penale nr. 2023970322 (f.d.18-20), constituie în sine acte preparatorii, în baza cărora s-au efectuat măsuri speciale de investigație, însă nu reprezintă probe în susținerea învinuirii aduse lui Boțan Vasile, mai mult că, la materialele cauzei nu au fost administrate și rezultatele acestor măsuri speciale de investigație.

Așadar, instanța de judecată nu identifică o legătură cauzală între faptele investigate în cadrul cauzei penale nr. 2023970322 și nemijlocit faptele incriminate lui Boțan Vasile în baza art. 47^1 alin. (1)) Cod contravențional.

Prin urmare, din conținutul actului de constatare și sancționare contravențională nu rezultă o constatare nemijlocită, obiectivă și completă a pretinsei fapte, ci o formulare generică, fără descrierea corectă a acțiunilor ce ar întruni elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional. În acest sens, nefiind prezentate probe care să confirme fapta imputată – nici materialele foto, video, declarații ori alte mijloace de probă.

În acest context, instanța relevă că, materialele cauzei contravenționale nu confirmă sub nici o formă faptul că Boțan Vasile ar fi primit careva transferuri prin intermediul PSB Bank, or la materialele cauzei contravenționale lipsesc careva extrase bancare, contracte, bonuri de transfer, acte care atesta efectuarea transferurilor bănești, iar informația prezentată la f.d.17, nu este una clară și certă. Mai mult, nu este indicată nici persoana de la care se pretinde că Boțan Vasile, ar fi primit surse financiare pentru exercitarea sau neexercitarea dreptului la vot, la fel nu sunt indicate nici sumele bănești care ar fi primit acesta.

Altfel spus, agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenţie încadrarea exactă a acţiunilor pretinse a fi ilegale, eronat tălmăcind norma juridică cu încălcarea procedurii de acumulare a probelor.

Conform art. 6 par. 3) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „*Orice acuzat are, mai ales, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer; d) să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; e) să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere*”.

Conform jurisprudenţei CtEDO (cauza *Anghel vs România*, hotărârea din 04.10.2007), Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că: „carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamanților și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă” (§§ 73-74 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015).

În opinia Curții Europene, omisiunile sau erorile autorităților trebuie să servească în beneficiul acuzatului. Cu alte cuvinte, riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de către stat, iar corectarea acesteia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei (§ 76 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015), cu excepțiile prevăzute de legislație.

În sinteza celor enunțate, instanța de judecată conchide că Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025, nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 443, alin. (1) Cod contravențional.

Aceste din urmă raționamente implică nulitatea absolută a actului procesual întocmit, în temeiul art. 445, alin. (1) Cod contravențional, or, omisiunile admise de agentul constatator afectează grav dreptul acuzatului la un proces echitabil.

În definitiv, în situația în care legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este afectată în mod iremediabil, circumstanțele privind caracterul veridic al contravenției, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, nu necesită a fi examinate.

Contestaţia contravenţională intră sub incidenţa art. 6 din Convenţia Europeană, sub aspect penal, constituind o „acuzaţie în materie penală”, cu respectarea tuturor garanţiilor oferite de Convenţie în materie penală. Așa cum a arătat Curtea, distincţia dintre contravenţii și infracţiuni existentă în legislaţia internă a unor state semnatare ale Convenţiei Europene a Drepturilor Omului nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de aplicare a garanţiilor oferite de art. 6 din Convenţie acuzaţiilor în materie penală (cauza Ozturk vs. Germania, 21 februarie 1984, § 49).

Pentru a stabili dacă o contravenţie poate fi calificată ca având un caracter „penal” în sensul prevederilor Convenţiei, prima chestiune care trebuie determinată este dacă textul normei de drept care definește fapta ţine de legea penală, în sistemul legal al statului reclamat; apoi, trebuie determinată natura faptei și, în fine, natura și gradul de severitate al pedepsei care poate fi aplicată persoanei care se face vinovată de comiterea contravenţiei (cauza Ziliberberg vs. Moldova, 1 februarie 2005, § 29).

De regulă, criteriile enunţate nu sunt analizate cumulativ, dar dacă analiza separată nu permite să se ajungă la o concluzie clară, atunci se impune abordarea cumulativă (cauza Garyfallou AEBE vs. Grecia din 24 septembrie 1998, § 56).

În ipoteza în care norma legală a cărei încălcare se susţine se adresează tuturor cetăţenilor și nu vizează doar o categorie de persoane cu statut special, iar scopul aplicării sancţiunii este de prevenire și pedepsire, suntem în prezenţa unei acuzaţii în materie penală (cauza Ziliberberg vs. Moldova, 1 februarie 2005, § 32).

Natura și gravitatea sancţiunii aplicate, precum și sancţiunea ce s-ar fi putut aplica, trebuie analizate prin raportare la obiectul și scopul art. 6 din Convenţie.

Instanţa constată că, în speţă, norma/ normele în baza căreia/ cărora s-a constatat fapta are caracter general, iar sancțiunea contravențională sub formă de amendă nu are un scop reparator, ci unul de prevenire și de pedepsire. În consecință, acuzația care îi este adusă contestatarului constituie o acuzaţie penală în sensul Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, iar acesta beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, precum și de toate garanţiile oferite de aspectul penal al

art. 6 din Convenţia Europeană, care au fost instituite cu scopul de a proteja indivizii faţă de posibilele abuzuri din partea autorităţilor.

Sarcina probei în procedura contravenţională din faţa instanţei de judecată îi revine, în primul rând, organului constatator, și nu petentului.

Obiectul oricărei contestaţii în materie contravenţională este reprezentat de verificarea efectivă de către instanţă, pe baza tuturor probelor încuviinţate și administrate, a existenţei faptei contravenţionale și a săvârșirii acesteia cu vinovăţie de către contestatar.

Contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025, a propus drept motiv central faptul că Boțan Vasile nu a comis contravenția prevăzută la art. 47^1, alin. (1) Cod contravențional, dar și faptul că procesul verbal contravențional urmează a fi declarat nul.

În partea argumentelor contestatarului, instanța a acceptat situația de fapt privind întocmirea procesului-verbal cu încălcarea prevederilor art. 443, alin. (1), lit. d) și e) Cod contravențional.

Astfel, în consecință, contestația depusă de Boțan Vasile este întemeiată, fapt ce condiționează necesitatea admiterii ei.

Conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) al Codului Contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă: nu există faptul contravenţiei.

În circumstanțe constatate, instanța de judecată consideră întemeiată contestația depusă de Boțan Vasile împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025 și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, iar prin urmare o va admite integral.

Din aceste considerente, în conformitate cu prevederile articolelor 394-395, 441, 443, 445, 448, 460-462 ale Codului contravențional, instanța de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se admite integral contestația înaintată la 22.04.2025, de Boțan Vasile împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 *****din 10.04.2025, și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Se declară nul Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 *****din 10.04.2025, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Călărași, Tanase Ion întocmit în privința lui Boțan Vasile, în baza art. 47^1, alin. (1) Cod contravențional.

Se anulează decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Călărași inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 *****din 10.04.2025, conform căreia Boțan Vasile a fost sancționată în comiterea contravenției prevăzute la art. 47^1, alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Se încetează procesul contravențional intentat la 10.04.2025, în privința lui Boțan Vasile, în baza art. 47^1, alin. (1) Cod contravențional, din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, prevăzute de art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, de la comunicare, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Președinte al ședinței
Judecător **Iana Talmaci**